

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe ale educației, Psihologie și Arte
Catedra de Arte și educație artistică

CURRICULUM
la unitatea de curs
DIDACTICA EDUCAȚIEI MUZICALE

Ciclul I, studii superioare de licență

Domeniul general de studiu:

011 Științe ale Educației

Domeniul de formare profesională:

0114 Formarea profesorilor

Denumirea specialității:

0113.1/0112.1 Pedagogie în învățământul
primar și pedagogie preșcolară

Forma de organizare a învățământului:

frecvență la zi și frecvență redusă

Autor:

Marina MORARI,

conferențiar universitar, doctor în științe pedagogice

Bălți, 2022

Discutat și aprobat la ședința Catedrei

de Arte și Educație artistică

Procesul-verbal nr. 5 din 05.12.2022

Șefa catedrei dr., conf.univ., Tatiana BULARGA

S1.08.O.056	Didactica educației muzicale <i>Didactics of Musical Education</i>	120	60	60	30	30	-	E	4
-------------	--	-----	----	----	----	----	---	---	---

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății

de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Procesul-verbal nr. 5 din 07.12.2022

Decana Facultății dr., conf.univ., Tatiana ȘOVA

CUPRINS

1. Informații de identificare a unităților de curs	4
2. Informații referitoare la cadrul didactic	5
3. Integrarea unității de curs în programul de studii	5
4. Exigențe și competențe prealabile	6
5. Competențe profesionale și transversale dezvoltate în cadrul unității de curs	6
6. Finalitățile cursului	7
7. Conținuturile unităților de curs	7
8. Strategii și metode de predare și învățare	8
9. Activități de lucru individual al studentului	9
10. Evaluarea	9
11. Resurse informaționale	9

Informații de identificare a unităților de curs

Facultatea: Științe ale educației, Psihologie și Arte

Catedra: Arte și educație artistică

Domeniul general de studii: 011 Științe ale educației

Domeniul de formare profesională la ciclul I: 0114 Formarea profesorilor

Denumirea specialității: 0114.12 Muzică

Administrarea unității de curs *Didactica educației muzicale (învățământ primar)*.**Administrarea unităților de curs:***Didactica educației muzicale (învățământ primar)*.

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de pred.
			Secția ZI					
		PP41	PP42	Prel.	Sem	Lab.	Indiv.	
S1.08.O.056 Pedagogia învățământului primar și pedagogie preșcolară	4	120	30	30	0	60	Examen	română
S1.08.O.057 Pedagogia învățământului primar și limba engleză	4	120	30	30	0	60	Examen	română

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de pred.	
			Secția F/R						
		MZ11R		Prel.	Sem	Lab.	Ind.		
S1.08.O.042	4	120		12	12	0	24	Examen	română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Secția Zi: an. 4, Sem.VIII;

Secția F/R: an 4, Sem. VIII

Forma de organizare a învățământului: Zi/ FR

Regimul modulului: obligatoriu

Categoria: specializare

Informații referitoare la cadrul didactic universitar

Marina MORARI – doctor în științe pedagogice, conferențiar universitar la catedra de Arte și educație artistică, USARB:

Stagiu de muncă în domeniul pedagogiei artelor – peste 35 de ani
Membru al ISME (International Society for Music Education),
membru al Consiliului Științific Internațional, pe probleme de istorie a
pedagogiei muzicale (Rusia), membru al Consiliului Științific

specializat (USARB - 2008-2017; USM – 2018-2019; USPEE „C. Stere” – 2022).

Formare profesională continuă: stagiul „Orff pedagogie muzicală timpurie” (Moscova, Rusia, 2021), stagiul „Dalcroze pentru profesori de muzică și muzicieni: ritmică, solfegiu și improvizație muzicală” (Geneva, Elveția, 2019-2022), stagiul de formare la Academia de Muzică și Dans (Ierusalim, Israel, 2019). formare „Winter Arts Integration and STEAM” (Institute for Arts Integration and STEAM, Westminster, Anglia, 2018), stagiul de formare în domeniul Educației timpurii, Universitatea de Stat „M.Lomonosov” (Moscova, Rusia, 2018, 2020), Bursă Erasmus +, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” (Iași, România, 2017), bursă „Eugen Ionescu” (AUF, Universitatea din București, România, 2009).

Cercetător științific în 12 proiecte științifice (UNICEF, Fundația Soros, USARB, IȘE, USM, UPSIC). *Membrul grupului de experți naționali* din cadrul ministerului de resort, pentru: Dezvoltare curriculară (2014, 2018, 2019), dezvoltarea standardelor de eficiență a învățării (2013), dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în învățământul secundar general (2012), Modernizarea și implementarea curricula din învățământul secundar general (2010), Evaluarea curriculumului școlar în învățământul secundar general și

modernizarea standardelor educaționale pentru învățământul general (2010-2011), evaluarea curricula disciplinare (2009),

Publicații: în total – peste 150, inclusiv: monografiile colective – 8, curs universitar – 1, note de curs – 6, manuale – 16, ghiduri – 14, articole în reviste științifice – 17.

Integrarea cursului în programul de studii

Unitatea de curs *Didactica educației muzicale*, cu orientare spre specialitatea de bază și formează/ dezvoltă competențele muzical-pedagogice în educația timpurie a copiilor de la 1,5 – până la 7 ani, în treaptă de învățământ preșcolar. Tematica acestor unități de curs corelează cu unitățile de curs

F. 01.O.001 Pedagogia; F.04.O.026 Managementul educațional. Educație interculturală. Educație incluzivă; S2.01.O.007 Pedagogie preșcolară. Activitate integrată; F.06.O.041 Art-pedagogia. Educația teatrală.

Exigențe și competențe prealabile

- Cunoștințe în domeniul pedagogiei preșcolare.
- Experiență artistică elementară în arta auditei muzicii, cultura auditei muzicii.
- Abilități de proiectare a activităților de educație timpurie.

Competențe profesionale și transversale dezvoltate în cadrul unității de curs

CP1.1 Identificarea și descrierea conceptelor, categoriilor, teoriilor, modelelor și principiilor de bază ale procesului educațional.

CP3.2 Explicarea și interpretarea unor tipuri de finalități educaționale de nivel macro- și microstructural specifice învățământului primar și preșcolar.

CP4.3 Aplicarea și respectarea etapelor, algoritmului și regulilor de elaborare a proiectelor didactice în demersul educațional în învățământul primar și preșcolar.

CP2.4 Utilizarea adecvată a criteriilor și metodologiei de apreciere a calității demersului investigativ realizat în învățământul primar și preșcolar.

CP6.5 Elaborarea și implementarea eficientă a modelelor și principiilor de organizare și monitorizare eficientă a procesului educațional în învățământul primar și preșcolar, prin raportare la variate contexte socio-umane și identitar-culturale.

CT1 Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale în cadrul propriei strategii de muncă.

Finalitățile cursului

- Integrează activitățile muzicale de audiție/ interpretare/ creație muzicală elementară în context didactic și extradidactic, demonstrând deschidere pentru valorizarea experiențelor artistice tradiționale și a tehnologiilor educaționale artistice moderne.
- Promovează valorile culturii muzicale naționale și universale în diverse contexte educaționale și cultural-artistice, dând dovadă de sensibilitate și atitudine pozitivă pentru frumosul din viață și din artă.
- Integrează educația muzicală în activitățile integrate și activități extracurriculare, în conformitate cu exigențele curriculumului național, manifestând interes, creativitate, cultură muzicală și responsabilitate.

Conținuturile unităților de curs

<i>Nr. d/o</i>	<i>Conținuturi</i>	<i>Număr de ore</i>	<i>Tip de activitate (P, S, L)</i>
1.	Concepția educației muzicale în învățământul primar. Scopul educației muzicale timpurii. Cultura muzicală ca finalitate a educației muzicale.	2	P
2.	Valorile compoziției muzicale: trăire emoțională, imaginea muzicală, limbajul muzical, forma și genul muzical.	4	P, S
3.	Clasificarea genurilor muzicale. Denumirea compozițiilor muzicale.	4	P, S
4.	Muzicalitatea elevilor. Particularitățile dezvoltării muzicale a elevilor la vârsta de 7 – 12 ani. Dezvoltarea aptitudinilor muzicale a copiilor.	4	S
5.	Curriculum-ul la educația muzicală în clasele I-a – a IV-a: structură, detalieri de conținut, aplicabilitate.	4	P
6.	Finalitățile educației muzicale în învățământul primar. Competențele specifice educației muzicale.	4	P, S
7.	Principiile, metode și mijloace specifice educației muzicale în învățământul general.	2	P
8.	Activitatea de interpretare muzical-didactică: vocală/ corală, instrumentală/ orchestră elementară. Metodologia activității de însușire a repertoriului muzical prin cânt vocal/ instrumental.	4	P, S
9.	Metodologia audițiilor muzicale. Analiza-caracterizare a muzicii în context curricular. Tehnologii de cunoaștere a muzicii în activitatea de audiție.	4	S
10.	Formarea culturii muzicale a elevilor în cadrul activităților de creație muzicală elementară: varietatea formelor de creație muzicală în context curricular, modele de creație, metodologia activităților de creație.	4	P, S

11.	Educație muzicală în clasa I: finalitățile educației, unitățile de conținut, tehnici de lucru cu manualul școlar.	4	P, S
12.	Educație muzicală în clasa a II-a: finalitățile educației, unitățile de conținut, tehnici de lucru cu manualul școlar.	4	P, S
13.	Educație muzicală în clasa a III-a: finalitățile educației, unitățile de conținut, tehnici de lucru cu manualul școlar.	4	P, S
14.	Educație muzicală în clasa a IV-a: finalitățile educației, unitățile de conținut, tehnici de lucru cu manualul școlar.	4	P, S
15.	Planificarea activităților de educație muzicală: concept, modele, metodologia de elaborare a proiectului didactic. Formularea obiectivelor operaționale pentru activitatea de educație muzicală.	6	P, S

Strategii și metode de predare și învățare

Strategii de predare - învățare: A. *metode clasice și moderne*: expunerea, prelegerea, explicația, conversația, exercițiul, problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstormingul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului muzical studiu de caz, proiect individual/ de grup, dezbateri cu oponent, prezentarea unor materiale de sinteză, portofoliul. etc.; B. *metode specifice domeniului muzical-pedagogic*.

Învățarea unităților de conținut se va realiza predominant în baza *metodelor intuitive*: a) experimentale (exploarează materii, instrumente); b) demonstrative (modele de acțiuni) și metode bazate pe acțiune: exercițiul, studiul de caz, jocuri didactice, jocuri simulative, lucrări practice etc.

Principii de lucru în cadrul cursului: stabilirea legăturii materialului muzical studiat cu viața și activitatea profesională; gestionarea eficientă a resurselor pentru studiul unităților de curs; aplicarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale adecvate; abordarea sistemică, holistică și integrată a unităților de conținut în procesul de predare/învățare/evaluare; distribuția și integrarea echilibrată a unităților de conținut; deschiderea unității de curs de la nivel universitar spre cel educațional pe parcursul întregii vieți.

Activități de lucru individual al studentului

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. de ore
1.	Elaborarea aplicațiilor pentru diferite strategii didactice, cu prezentare ulterioară la seminare.	20
2.	Elaborarea a 2 Fișe tehnologice pentru activități de educație muzicală timpurie, utile activităților integrate	20

3.	Elaborarea unui proiect didactic de grup, ajustat la o situație didactică concretă.	20
Total ore:		60

Evaluarea

Evaluările curente se realizează sub formă de probe practice, răspuns oral/ scris, teste de audiere, fișe tehnologice pentru fiecare domeniu de activitate muzical-didactică, proiecte didactice, prezentări, portofoliu.

Evaluarea sumativă: examinare combinată (scrisă și orală).

Evaluare periodică: test de cunoștințe.

Examen: probă scrisă și orală (cu prezentarea proiectului didactic).

Resurse informaționale:

- MODORAN, Mihaela. *Didactica educației muzicale în învățământul preșcolar și primar*, Editura Sitech, Craiova, 2016.
- MORARI, Marina. *Dicționar de forme și genuri muzicale*. Chișinău: Epigraf, 1997.
- MORARI, Marina. *Educație muzicală. Ghidul profesorului*. Clasa I. Chișinău: Știința, 2014.
- MORARI, Marina. *Elemente de limbaj muzical*. Bălți. 2007.
- MORARI, Marina, BORȘ Alexandru. *Educație muzicală. Clasa a II-a. Ghid de implementare a manualului*. Min. Educației al Rep. Moldova. – Ch.: Î.E.P. Știința, 2019. – 64 p. (4 c.a.) ISBN 978-9975-85-195-4 (Aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării, nr. 1381 din 30.10.19 în urma evaluării metodico-științifice)
- MORARI, Marina, BORȘ Alexandru. *Educație muzicală: Manual pentru cl. a 2-a*. Min. Educației al Rep. Moldova. – Ch.: Î.E.P. Știința, 2019. 96 p. (4,5 c.a.) ISBN 978-9975-85-193-0 ISMN 979-0-3480-0400-6 (Aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării, nr. 1381 din 30.10.19 în urma evaluării metodico-științifice)
- MORARI, Marina, URSU, Zinaida. *Repere metodologice de reconfigurare a procesului de învățare: Aria curriculară Arte / Marina Morari, Zinaida Ursu ; Ministerul Educației și Cercetării, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău, Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic. – Chișinău : S. n., 2022 (CEP UPSC). – 106 p. : fig., tab. Aut. indicați pe vs. f. de tit. – Bibliogr.: p. 89-94 (84 tit.). – 100 ex. ISBN 978-9975-46-667-7*
- MORARI, Marina. *Didactica și metodologia educației muzicale timpurii*. Note de curs. <http://elearning.usarb.md/moodle/course/view.php?id=1217>
- MORARI, Marina. *Evaluarea criterială prin descriptori la disciplina Educație muzicală*. In: Curriculum școlar: provocări și oportunități de dezvoltare. Materialele conferinței științifice internaționale, 7-8 decembrie 2018, Chișinău / coord. șt.: Lilia Pogolșa, Nicolae Bucun; col. de red.: Nelu Vicol [et al.]. – Chișinău: Lyceum, 2018 (F.E.-P. „Tipografia Centrală”). 652 p. pp. 162-169 (0,12 c.a.) ISBN 978-9975-3275-0-3 ISBN 978-9975-3275-0-3 https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imaq_file/Curriculum_ISE.pdf
- MORARI, Marina. *Ghid de implementare a metodologiei privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar clasele I-IV*. Elaborat în baza Metodologiei privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar, clasele I-IV, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1468 din 13.11.2019. Coord. MEEC, Valentin CRUDU, șef Dir.înv. general, Valentina GAICIUC, cons. princ.; Coord. șt.: L. POGOLȘA, dr. hab., prof. univ., Grupul de lucru: L. URSU, M. MARIN, A.CURACIȚCHI, N. GRÎU, A. NICHITCENCO, S.

- GÎNJU, M. MORARI, A. VITCOVSCII, A. TELEMAN. Chişinău, 2019.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_ecd_1-4_20.11.2019_site_final.pdf
- MORARI, Marina. Implementarea curriculumului pentru învățământul primar: Educație muzicală. În: *Ghid de implementare a curriculumului pentru învățământul primar*. / Aprobata la Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1124 din 20 iulie 2018/ Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al RM. – Chişinău, 2018. 272 p. pp. 138 -150
https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_curriculum_primare_rom_5.pdf
  - MORARI, Marina. *Învățarea muzicii în contextual educației și edificării de sine*. În: Cercetarea în științe ale educației și în psihologie: provocări, perspective. Materialele conf. șt. Naționale. In memoriam prof. Nicolae Bucun, 16 septembrie 2021. – Chişinău: IȘE, 2021. – 402 p. pp.71-79 ISBN 978-9975-56-934-7
  - MORARI, Marina. Premise de realizare a procesului de învățare la aria curriculară arte. In: *Învățarea școlară. Probleme de realizare. Perspective de dezvoltare*.: Monografie colectivă / autori: Tatiana Callo, Maria Hadârcă, Veronica Bâlici [et al.]; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Institutul de Științe ale Educației; coordonator științific: Ludmila Franțuzan. – Chişinău: Institutul de Științe ale Educației, 2020 (Tipogr. „Print-Caro”). – 399 p., pp. 254-285 ISBN 978-9975-48-184-7.
  - MORARI, Marina; BORȘ Alexandru. *Educație muzicală*: Manual pentru cl. a 3-a. Min. Educației, Culturii și Cercetării al Rep. Moldova.– Ch.: Î.E.P. Știința, 2020. 96 p. (4.5 c.a.) ISMN 979-0-3480-0422-8 ISBN 978-9975-85-229-6 (Aprobata prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, nr. 892 din 26 august 2020, urmare a evaluării calității metodic-științifice).
  - MORARI, Marina. *Dezvoltarea curriculumului la educația muzicală*. În: Valorificarea strategiilor inovatoare de dezvoltare a învățământului artistic contemporan. Materialele Conferinței științifico-practice internaționale: Bălți, 2018. pp. 102-109 (0,12 c.a.) ISBN 978-9975-3267-1-1
  - МОРАРЬ, Марина, БОРШ Александру. Музыкальное воспитание. 2 класс. Гид по внедрению учебника. Min. Educației, Culturii și Cercetării al Rep. Moldova. – Ch.: Î.E.P. Știința, 2019. 68 p. (4 c.a.) ISBN 978–9975–85–196 –1
  - МОРАРЬ, Марина, БОРШ Александру. *Музыкальное воспитание*: Учебник для 2 класса. Min. Educației, Culturii și Cercetării al Rep. Moldova. – Ch.: Î.E.P. Știința, 2019. 96 p. (4,5 c.a.) ISBN 978–9975–85–194–7 ISMN 979–0–3480–0401–3
  - МОРАРЬ, Марина; БОРШ Александру. *Музыкальное воспитание*: Учебник для 3 класса. Min. Educației, Culturii și Cercetării al Rep. Moldova. – Ch.: Î.E.P. Știința, 2020. 96 p. (4.5 c.a.) ISMN 979-0-3480-0422-8 ISBN 978-9975-85-229-6
  - ЗИМИНА, А. Н., *Основы музыкального воспитания и развития детей младшего возраста*, Москва, 2000.
https://studylib.ru/doc/6217658/zimina-a.n.-osnovy-muzykal_nogo-vospitaniya-i-razvitiya-det...
  - КАБАЛЕВСКИЙ Д., *Как рассказывать детям о музыке?* Москва, Музыка, 1989.
<http://aperock.ucoz.ru/load/41-1-0-2023>
  - КАБАЛЕВСКИЙ Д., *Про трёх китов и про многое другое*: Книжка о музыке, Москва, 1976.
<https://booksafe.net/read/kabalevskiy-dmitriy-pro-treh-kitov-i-pro-mnogoe-drugoe-150248.html#p1>
  - КЛЕНОВ, А., *Там, где музыка живет*, Издательство Педагогика, Москва, 1986.
https://vk.com/wall302459881_29265?z=album-173018460_274597173
  - МИХЕЕВА, Л., *Музыкальный словарь в рассказах*, Издательство Советский композитор, Москва, 1986.

https://bookscafe.net/book/miheeva_lyudmila-muzykalnyy_slovar_v_rasskazah-46573.html

- ОСЕННЕВА, М., БЕЗБОРОДОВА, Л., Методика музыкального воспитания младших школьников, Москва, Академия, 2001.
- РАЧИНА Б. Технологии и методика обучения музыке в общеобразовательной школе. Учебное пособие для высших учебных заведений. Санкт-Петербург, 2007.
- ТЕПЛОВ, Б. М., Психология музыкальных способностей, Москва, 1947.
https://vk.com/wall-170717135_6864
- ФРИДКИН, Г., Практическое руководство по музыкальной грамоте, Издательство Музыка, Москва, 1981. https://allforchildren.ru/music/index_msr.php